

Stadsdeel Amsterdam Zuidoost

t.a.v. DB

Anton de Komplein 150

1102 CW Amsterdam

Amsterdam Zuidoost, 22 november 2010

Betreft: Ongevraagd Advies betreffende Toekomst Bibliotheken in Zuidoost

Kenmerk: WMOA-2010-05

Geacht DB,

Tijdens onze vergadering van 25 oktober jl. hebben we kort het nieuws besproken dat ons via de plaatselijke Echo had bereikt: het voornemen van het DB om de bibliotheken te korten met 600.000 Euro; door de OBA is dat direct zo vertaald dat 1 van de 2 bibliotheken van Amsterdam Zuidoost moet sluiten.

Wij zijn, met u, van mening dat bezuinigingen onvermijdelijk zijn. We staan voor de opgave om anno 2010 als samenleving 'op weg naar individuele en sociale zelfredzaamheid' te leren roeien met de riemen die we hebben zonder dat er een vooruitzicht is op nieuwe riemen of nieuwe boten. Bezuinigen op leren ligt ons inziens dan juist niet voor de hand. Een bibliotheek is bij uitstek de basisvoorziening die aan alle bewoners van jong tot oud, met of zonder beperking, dwars door alle culturen en klassen, gelegenheid biedt tot zelfstandig leren, lezen, taalontwikkeling, hetgeen een onmisbare schakel is in integreren en je een zelfstandige plek verwerven en behouden in de samenleving. Dit raakt echt iedereen. Bibliotheken zijn belangrijke en inspirerende burgerontmoetingsplekken, waarbij het ook nog 'ergens over gaat'. Onze inschatting is dat een bibliotheek ook schooluitval kan voorkomen, mits op loopafstand bereikbaar. Een aantal kinderen maakt hier in alle rust huiswerk. Onze inschatting is dat een bibliotheek voor veel mensen aanzienlijk meer betekent dan Community Centers. Op het bibliotheekbudget bezuinigen - door u - is 1, maar de reactie van de OBA om dan 1 van de 2 locaties in Zuidoost te sluiten is 2. Zuidoost heeft destijds gekozen voor 2 grotere locaties, in plaats van een groter aantal kleinere. Maar als van die 2 er ook nog eens 1 wegvalt, wordt de afstand voor een aantal met name kinderen en oudere bewoners een onoverkomelijk probleem. Voor de hand liggender is een alternatieve, uiteraard wel goed toegankelijke, locatie in de Bijlmer, of een stukje van de huidige Bijlmer locatie afstoten, of een lager huurprijs bedingen bij ING, of kortere openingstijden etc. Dit vraagt om een gezamenlijk constructief zoeken naar oplossingen.

In de overwegingen die ten grondslag hebben gelegen aan uw voornemen om de bibliotheken te korten met 600.000 Euro zijn wij helaas niet door u gekend. Door navraag bij 1 van uw ambtenaren weten we dat locatie Reigersbos heel goed loopt, maar dat de huur van de dure locatie in het ING-gebouw (100.000 Euro per jaar) een overweging is geweest en het feit dat per *uitgeleend* boek in Zuidoost er een subsidie van 7 Euro bij moet. Dat

klinkt exorbitant hoog, maar het is de vraag of dit wel de juiste 'maat' is voor goed functioneren. Wat wij wel weten is dat bij het verdwijnen van 1 van de 2 bibliotheken die Zuidoost thans nog rijk is er een enorme kans verloren gaat om mensen te helpen bij hun ontwikkeling en hun taalontwikkeling in het bijzonder, en daarmee bij hun integratie. Ons inziens is dat ongewenst, zeker als daarin nog niet alle mogelijkheden door alle betrokkenen verkend zijn. Zo maak je een samenleving ook niet 'klaar' voor de participatieve samenleving. Uit de ontroerende inspraakreacties van gebruikers, met name van de Bijlmerlocatie, op 9 november jl. werd ons nog eens extra duidelijk hoe belangrijk deze plek is, juist ook voor zwakke wijken en/of zwakke huishoudens; om daar te leren lezen, om daar samen te lezen, daar te computeren, juist ook voor kinderen bij wie thuis de rust, de hulp en de voorzieningen hiervoor ontbreken.

Deze *bezuiniging op zich* lijkt al bepaald niet door een Wmo-bril te zijn ingegeven, maar *het proces daar naar toe* al helemaal niet. Graag zien wij dat in de toekomst anders, want de samenleving, u en wij, willen als 'civil society', in een nieuwe balans van overheid, markt en burgermaatschappij, langer mee dan vandaag!

Gezien bovenstaande komen wij met een tweetal adviezen:

1. Wij adviseren u om uw voornemen inzake de financiële bekorting van de bibliotheken in Zuidoost voor de korte termijn op te schorten, en samen met bewoners en gebruikers in gesprek te gaan over de noodzaak en mogelijkheden van bezuinigingen op alle niveaus. Zo leer je mensen in de praktijk mee te denken over 'onze gezamenlijke huishoudpot'. Dit biedt bewoners, gebruikers en aanbieders (in dit geval de OBA) de kans om 'alles uit de kast te halen' om tot intelligente oplossingen te komen waarbij we met minder geld hetzelfde en misschien zelfs nog meer mogelijk maken. Je zou zelfs kunnen denken aan het instellen van *een gebruikersraad* per locatie, te beginnen in de Bijlmer. Een praktische uitdaging om 'Wmo-proof' te worden, als waardige 'civil society'.
2. Wij adviseren u om in uw bezuinigingsoverwegingen ook de mogelijkheid te betrekken dat de bibliotheeklocaties een multifunctionelere invulling krijgen. Je kunt voor de Bijlmerlocatie zelfs een spoor volgen a la het prestigieuze OBA gebouw nabij het Centraal Station, door er een echt goede horecafaciliteit in op te nemen waardoor het als ontmoetingsplek een nog belangrijker functie gaat vervullen, ook voor de mensen die in dit stadsdeel werken. De locaties zouden buiten de openingstijden - nog meer dan nu - ook voor taalcursussen en andere scholingsactiviteiten kunnen worden gebruikt, al vereist dat wellicht wat aanpassingen aan de gebouwen. Dit genereert extra inkomsten, waardoor de huisvestingskosten voor de bibliotheek sec dalen.

Graag ontvangen wij voor het eind van dit jaar uw respons op bovenstaand advies en overwegingen.

Met vriendelijke groet,

Namens de Wmo-Adviesraad,

Dr. Anne Stijkel, voorzitter